

Nederland is veiliger in private handen

nrc.next schreef het gisteren al: ons beleid ter bestrijding van rampen deugt niet.

Door privatisering van de rampenbestrijding is iedereen beter af.

- Jan Otten

22 augustus 2007

Nederland is onvoldoende voorbereid op grote rampen, schreef nrc.next gisteren terecht in zijn omslagverhaal. Zo is de Nederlandse rampenbestrijding versnipperd. We zijn het land met de meeste centra voor veiligheidscoördinatie ter wereld. De teller staat momenteel op 53. Er zijn zoveel mensen aan het coördineren dat van echte coördinatie geen sprake is. Er gaat meer geld naar het advies over veiligheid dan naar de middelen voor veiligheid. Het systeem voldoet hierdoor niet aan de normen van een hedendaagse westerse maatschappij.

Eerder dit jaar schreef minister Ter Horst (Binnenlandse Zaken, PvdA) al een brief aan de Tweede Kamer met de strekking dat politie, brandweer en ambulanceposten onvoldoende samenwerken, en dat er onder andere knelpunten zijn bij alarmering en de afstemming binnen de meldkamer en de informatievoorziening.

Oud zeer, want in 2005 kwam de Adviescommissie Coördinatie ICT Rampenbestrijding (ACIR) tot dezelfde conclusie, net als een soortgelijk onderzoek in 1997. In tien jaar tijd is er niets veranderd. Zelfs de vuurwerkkramp in Enschede heeft niet tot concrete vorderingen in de rampenbestrijding geleid.

De oplossing is echter gemakkelijker dan gedacht: privatisering. Bij een gedeeltelijke privatisering van de rampenbestrijdingssector komen kunde en functioneren centraal te staan. Alleen privatisering maakt het mogelijk om veiligheid in geld of prestatiecontracten uit te drukken. En dat is precies wat nodig is.

Duidelijkheid scheppen over welke prestaties de hulpdiensten moeten leveren is immers de enige manier om hen hier naderhand op aan te kunnen spreken. Daarnaast worden hulpverleners op deze manier gedwongen aan te geven wat ze nodig hebben om aan deze

criteria te kunnen voldoen. Een bottom-up aanpak die meer effect zal sorteren dan de huidige topdown situatie.

Voor het efficiënt inrichten van het rampenbestrijdingsbeleid is de toepassing van ICT-kennis uit de private sector een vereiste. De overheid maakt onvoldoende en te versnipperd gebruik van die informatietechnologie. En dat terwijl ICT juist de verkokering overstijgt die het huidige beleid nekt. Daarnaast helpt ICT bij het toekennen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden aan de betrokken partijen. Technologie maakt het proces meetbaar en detecteert obstakels, zodat deze kunnen worden aangepakt. Hierbij dient gezegd te worden dat het blootleggen van fouten en problemen geen plezierige, maar wel een uiterst nuttige exercitie is bij het aanpakken van deze situatie.

Er ligt voor de overheid een grote kans om technische ontwikkelingen, die in het bedrijfsleven een hoge vlucht hebben genomen, efficiënt in te zetten voor de veiligheid. Zo is het opvallend dat iedereen met een TomTom in drie tellen kan zien waar de dichtstbijzijnde McDonald's zich bevindt, maar de meldkamer niet in staat is om tijdig de beschikbare, gezamenlijk benodigde hulpmiddelen volledig in kaart te brengen.

Dat de overheid geen beroep doet op het bedrijfsleven is vaak een financiële afweging. Maar een kritische blik op de prijs-kwaliteitverhouding van de werkzaamheden die tot nu toe zijn uitgevoerd, ontbreekt. Hoe valt anders te verklaren dat er dagelijks drie instanties bezig zijn met het in de lucht houden van het netwerk van de overheid, terwijl er in Nederland tientallen bedrijven zijn die deze klus alleen afkunnen?

Alleen met een privatisering zal de rampenbestrijding kunnen voldoen aan de normen van deze tijd.

Jan Otten is directeur van Respond!, leverancier van software voor crisisbeheersing.